

Reglemente

för riksbankens styrelse och förvaltning,

utfärdat den 19 juni 1920.

AVDELNING I.

Allmänna föreskrifter.

§ 1.

Riksbanken förbliver under riksdagens garanti samt förvaltas av därtill förordnade fullmäktige efter av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag samt de särskilda föreskrifter, som äro meddelade i detta reglemente.

(Jfr regeringsformen § 72.)

§ 2.

Mom. 1. Om riksbankens grundfond och reservfond är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, §§ 2 och 26.

Mom. 2. Vad riksbanken äger utöver grundfonden och reservfonden må vid bokslutet föras såsom reserverade medel.

§ 3.

Om riksbankens sedelutgivning och metalliska kassa är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, kap. II.

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 15 saml. 1 avd. 2 häft.

(Om bankoreglementet.)

§ 4.

Riksbanken är skyldig att, när så påfordras, vid sitt huvudkontor inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och riksdag fastställt, vadan sedlar å kronor och riksdaler riksmünt inlösas efter deras lydelse, sedlar å specie eller banko efter den grund, att en riksdaler specie eller banko gäller lika med en riksdaler femtio öre riksmünt, samt sedlar å 14 och 10 skillingar uti koppar efter enahanda grund som för inlösen av sedlar, lydande å banko.

Se 1) lag för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, kungl. förordningen om rikets mynt den 3 februari 1855, lagarna om rikets mynt och om övergången till det nya myntsystemet den 30 maj 1873, 2) lag med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897.

§ 5.

Om förfarandet, ifall riksbanken vägrar att sedel vid uppvisandet inlösa, stadgas i lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897, § 2.

§ 6.

Om offentliggörande av uppgifter angående riksbankens ställning stadgas i §§ 23 och 24 av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

 AVDELNING II.

Om bankens rörelse.

- A. Om köp och försäljning av guld, silver, utländska växlar och obligationer samt om metalliska kassans upprätthållande.

§ 7.

Mom. 1. I riksbankens såväl huvud- som avdelningskontor emottages svenskt guldmynt, prägladt i enlighet med kungl. förordningen den 31 juli 1868 och äldre författningar, efter dess värde i gångbart mynt.

Mom. 2. De i enlighet med kungl. förordningen den 3 februari 1855 eller äldre författningar präglade svenska silvermynt emottagas av riksbanken enligt den i § 3 av lagen den 30 maj 1873 om övergången till det nya myntsyttemet stadgade grund.

Mom. 3. I avseende å utländska guld- och silvermyntsorter, vilka icke, till följd av avslutad konvention, skola gälla såsom gångbart mynt i riket, äga fullmäktige bestämma såväl vilka slag må köpas som pris därå.

Mom. 4. Om köp och försäljning av guld och silver är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 10.

Guld och silver, som sjöledes införas, skola mot sjöfara försäkras.

Mom. 5. Fullmäktige äga att i avseende å mottagande av omyntat guld vid avdelningskontoren meddela de särskilda föreskrifter, fullmäktige anse behövlige.

Mom. 6. Fullmäktige äga pröva, om och till vilket pris silver i plants samt annat omyntat silver må av riksbanken inköpas.

Mom. 7. I fråga om utlämnande av svenskt guldmynt, präglat före år 1873, eller av utländskt guld- eller silvermynt, som icke, i följd av avslutad konvention, skall gälla såsom gångbart mynt i riket, äga fullmäktige besluta.

Mom. 8. Guld och silver i plants tillhandahållas vid huvudkontoret i mån av tillgång till pris, som fullmäktige äga bestämma.

§ 8.

Mom. 1. Om rätt för riksbanken att köpa eller genom annat avtal övertaga och att sälja dels utländska valutor dels vissa slag av obligationer samt att förmedla köp och försäljning av in- och utländska obligationer är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, §§ 11 och 12.

Mom. 2. Riksbankens behållning i utländska valutor äga fullmäktige att hava innestående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handelshus samt att å dessa behållningar utställa växlar eller anvisningar.

Mom. 3. I fråga om öppnandet av räkning med utländska bankinrättningar och handelshus enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 20, 2:dra stycket, äga fullmäktige rätt att för varje särskilt fall bestämma villkoren.

§ 9.

Om metalliska kassan visar benägenhet att nedgå till det i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 8, bestämda minsta belopp, böra fullmäktige i tid vidtaga de åtgärder, som med avseende å förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst avyttrande av obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen eller medelst anlåtande av kredit å utrikes ort; ägande fullmäktige att av dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet.

§ 10.

Beloppet av den utländska kredit, som riksbanken enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 20, 1:sta stycket, äger begagna, må ej överstiga tjugu miljoner kronor.

B. Om riksbankens sedlar, om växling av mynt och sedlar samt om andra betalningsmedel, som i riksbankens kassor mottagas.

§ 11.

Mom. 1. Texten å de sedlar, som riksbanken enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 utger, skall lyda sålunda: Sveriges riksbank inlöser vid anfordran denna sedel å 00 kronor med guldmynt enligt lagen om rikets mynt av den 30 maj 1873.

Mom. 2. Dessa sedlar förses med namnteckning av två riksbankens tjänstemän. Å sedlar av 1,000 kronors valör handskrivs namnteckningarna, men å övriga sedlar anbringas desamma genom tryck.

Mom. 3. Riksbankens huvud- och avdelningskontor skola alltid vara försedda med riksbankens sedlar till utväxling mot det i riket gångbara myntet.

Mom. 4. I fråga om inlösen av bristfälliga och förslitna sedlar iakttages vad som dels är stadgat i kungl. kungörelserna av den 5 mars 1836, den 4 februari 1859, den 7 november 1873 och den 24 oktober 1890, dels föreskrives i stadgarna för tjänstgöringen i riksbankens huvudkontor.

Mom. 5. Framställning om inlösen av sedel, som blivit så stympad och skadad, att denna inlösen beror icke av sedelns granskning, utan på

undersökning och prövning av särskilda skäl och omständigheter, prövas och avgöres av fullmäktige.

Mom. 6. Sedlar å riksdaler ävensom å en krona, då sådana till riksbanken ingå, skola på föreskrivet sätt obrukbargöras.

(Jfr § 5 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.)

§ 12.

Riksbanken tillhandahåller svenskt mynt och skiljemynt av alla de valörer, som utmyntas enligt gällande lag om rikets mynt, och gäller i avseende å myntväxling vad därom i kungl. kungörelsen den 31 december 1908 är stadgat.

Rörande gångbarheten av mynt och skiljemynt är stadgat i §§ 13 och 14 av lagen om rikets mynt.

§ 13.

Mom. 1. Vid riksbankens huvud- och avdelningskontor skall mottagas till inväxling med gångbart mynt vilket som helst belopp av kopparmynt, präglat efter myntordningar äldre än 1855 års myntordning, samt av riksgäldskontorets polletter. Sådant mynt får icke åter utväxlas.

Mom. 2. Kopparskiljemynt, präglat enligt 1855 års myntordning, skall likaledes i riksbanken kvarhållas.

Mom. 3. Fullmäktige äga bestämma, till vilket värde sådant kopparskiljemynt, som ej vidare i rörelsen utlämnas, skall i riksbankens räkenskaper bokföras.

§ 14.

Vid insättningar och likvider i riksbankens huvud- och avdelningskontor kunna, utom rikets mynt och riksbankens sedlar samt riksbankens avista växlar (postremissväxlar), efter fullmäktiges prövning användas av enskilda penninganstalter utställda, vid uppvisandet betalbara växlar.

Om förfaringssättet med mottagna enskilda penninganstalters växlar äga fullmäktige meddela föreskrifter.

§ 15.

Huvud- och avdelningskontorens kassor skola å varje helgfri dag hållas för allmänheten tillgängliga å tider, som av fullmäktige bestämmas.

C. Om postremissväxlarörelsen.

§ 16.

Mom. 1. De växlar, som riksbanken enligt § 18 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 utgiver, skola vara ställda till viss man eller order och få ej in blanco transporteras.

Mom. 2. I varje av riksbankens kontor må penningar insättas och ett däremot svarande belopp efter telegram av det kontor, där insättningen ägt rum, av vilket som helst annat riksbankens kontor till vederbörande i behörig ordning utbetalas, dock med rättighet för det senare kontoret att, om svårighet möter för beloppets utbetalande i reda penningar, å detsamma utfärda postremissväxel att inlösas vid huvudkontoret; och äga fullmäktige genom meddelande särskilda föreskrifter bestämma de avgifter och de villkor i övrigt, som med hänsyn till riksbankens säkerhet kunna prövas för åtnjutande av omförmälda rättighet erforderliga.

D. Om depositions-, giro- samt upp- och avskrivningsrörelsen.

§ 17.

Enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 16 a), äger riksbanken såväl vid huvudkontoret som vid avdelningskontoren på deposition avgiftsfritt mottaga penningar att utan räntegottgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmes; ävenså må, där omständigheterna sådant påkalla, räntegottgörelse kunna av fullmäktige medgivas för sålunda insatta penningar.

Över insättning på deposition meddelas bevis, ställt till viss man; skolande sådant insättningsbevis återställas, då penningarna lyftas.

§ 18.

Mom. 1. Enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 16 b) och § 17, äger riksbanken
dels vid såväl huvudkontoret som avdelningskontoren utan avgift eller

räntegottgörelse mottaga och å giroräkning föra penningar, med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshavaren vad å räkningen inestår, dels ock utan räntegottgörelse för statsverkets räkning mottaga penningar och av statsverkets tillgodohavande verkställa utbetalningar.

Mom. 2. För denna rörelse gälla följande huvudsakliga bestämmelser:

- a) om öppnande av räkning göres skriftlig anmälan;
- b) insättningar och uttagningar få ske även i brutna tal;
- c) å insättning meddelas kvitto, vilket ej får å annan överlåtas;
- d) för uttagning kan begagnas antingen handskriften eller tryckt anvisning eller till viss man eller order ställd check, vilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numrerade checkblanketter räkningshavaren tillhandahållas utan avgift.

I övrigt erforderliga föreskrifter meddelas av fullmäktige.

§ 19.

Hava fullmäktige enligt § 16 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 åt firmor, som hava växeldiskontering i riksbanken och ej själva driva bankrörelse, öppnat upp- och avskrivningsräkning mot räntegottgörelse, skola för begagnande av sådan räkning gälla följande huvudsakliga bestämmelser:

- a) insättningar och uttagningar få ske även i brutna tal;
- b) å insättning meddelas kvitto, vilket icke får å annan överlåtas;
- c) för uttagning begagnas till viss man eller order ställd check, vilken icke får in blanco transporteras. Räkningshavaren äger icke begagna andra checkblanketter än sådana, som av riksbanken honom tillhandahållas. För dessa checkblanketter, å vilka kvitto skall lämnas, får avgift icke upptagas;
- d) å räkningen utställd check är betalbar vid uppvisandet, under förutsättning att å räkningen finnes behållning, motsvarande checkens belopp;
- e) å insatta medel beräknas ränta från och med första helgfria dag efter insättningen å högsta fulla 100-tal av behållningen;
- f) fullmäktige bestämma det belopp, som högst må å räkning inestå, ävensom räntefoten, vilken kan vara olika i huvudkontoret och de särskilda avdelningskontoren.

I övrigt meddela fullmäktige de bestämmelser, som för begagnande av sådan räkning finnas erforderliga.

E. Om mottagning i förvar av guld, silver och värdepapper samt av gods under försegling.

§ 20.

Mom. 1. Då, jämlikt § 19 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, i riksbankens huvudkontor till förvar mottages guld eller silver, myntat eller i plants, skall bevis därom utfärdas. Detta bevis, som skall vara ställt till viss man, bör innehålla:

a) för såväl myntat som omyntat guld eller silver vikt och dessutom, i fråga om mynt, antal och valör av varje slag samt, beträffande metall i plants, uppgift å finheten, vilken inlämnaren har att styrka med företeende av attest från mynt- och justeringsverket;

b) beräknat värde i rikets mynt; och

c) förbindelse för riksbanken att, emot bevisets återbekommande och betalning av nedan bestämda förvaringsavgift, återställa det till förvar mottagna eller, om sådant ej kan ske, betala dess i beviset upptagna värde i rikets mynt.

Mom. 2. När, jämlikt det i mom. 1 åberopade stadgande i lagen för Sveriges riksbank, till förvar i riksbankens huvudkontor mottagas obligationer, aktier eller andra värdepapper av de slag, fullmäktige bestämma, skall likaledes därom utfärdas bevis till viss person, varvid bör iakttagas, att varje slag av obligationer, aktier eller andra värdepapper anses såsom en särskild deposition, och att å ett bevis således endast upptagas värdepapper av samma slag och beskaffenhet. I övrigt bör beviset innehålla:

a) uppgift å värdepapperens antal, utgivningsdag och belopp samt serie, nummer eller annan beteckning jämte å papperen satt värde, detta senare, såvitt ske kan, upptaget efter gällande pris; och

b) förbindelse för riksbanken att, mot bevisets återbekommande och betalning av nedan bestämda förvaringsavgift, återställa de i förvar mottagna handlingarna eller lämna andra av samma slag, beskaffenhet och belopp eller ock utbetala det värde, som för det eller de felande papperen, efter det i beviset bestämda pris, belöper.

Mom. 3. Avgiften för i förvar lämnat guld, silver eller värdepapper utgör för år räknat $\frac{1}{20}$ procent av det deponerades i beviset upptagna värde, varvid del av tusental beräknas som helt. Utan avseende på förvaringstidens längd skall vid inlämnandet avgift erläggas för minst ett år. Avgiften för varje särskild deposition må i intet fall understiga en krona för år räknat.

Då insättare till förvar lämnar värdepapper av samma slag och beskaffenhet, som han å tidigare deposition redan har i riksbanken inneiggande, må han, mot återställande av det äldre depositionsbeviset, kunna erhålla nytt bevis, omfattande såväl den tidigare depositionen som de nya till förvar ingivna värdepapperen, och må i detta fall avgiften för det nya beviset, vilket utfärdas för den tid, som å det äldre kan återstå, beräknas endast i förhållande till den återstående tiden och för de nyinlagda värdepapperen; den må dock icke understiga en krona.

Därest ej depositionen återtages inom den tid, för vilken avgift erlagts, anses den såsom på ett år förnyad på då gällande villkor. Uttager insättare depositionen före utgången av den tid, för vilken avgift blivit erlagd, äger han likväl ej rätt att återbekomma erlagd avgift; utlottat eller till betalning uppsagt värdepapper må dock kunna mot annat eller andra av samma slag och beskaffenhet samt intill samma belopp avgiftsfritt utbytas. Om utbyte mot annat värdepapper på nys antytt sätt icke äger rum, bör nytt förvaringsbevis å återstående beloppet kostnadsfritt utfärdas för den tid, avgift redan erlagts.

Mom. 4. Hava fullmäktige på grund av sista punkten i § 19 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 medgivit mottagande till förvar i huvudkontoret av paket eller annan flyttbar egendom, skall det till förvar anmälda, sedan en av fullmäktige därtill utsedd tjänsteman förvissat sig om, att innehållets beskaffenhet ej utgör hinder för mottagande, inför samma tjänsteman inom riksbankens kontor förseglas med deponentens sigill, samt förvaringsbevis utfärdas. Beviset, som skall ställas till viss person, bör i övrigt innehålla:

- a) beskrivning å det till förvar avlämnades yttre skick och rymd; och
- b) förbindelse för riksbanken att, mot återställande av beviset och erläggande av nedan bestämda avgift, återlämna godset med obruten försegling; dock utan ansvarighet å riksbankens sida för oförvårdad skada eller tillfällig olycka.

Mom. 5. För gods under försegling beräknas förvaringsavgiften efter godsets rymd och förvaringstiden sålunda, att för varje månad betalas:

för gods med rymd av högst	25 kub.-decim.	kr. 0:50
» » » » därutöver t. o. m. 50	» »	» 1:—
» » » » » » 100	» »	» 2:—

skolande, utan avseende å förvaringstiden, avgift alltid erläggas för minst tre månader.

Huruvida gods av större rymd eller mera än en deposition av samma inlämnare må till förvar mottagas skall bero på prövning av fullmäktige, vilka i sådant fall hava att bestämma avgiften för dylikt gods.

Mom. 6. I övrigt iakttages i avseende å till förvar inlämnat guld, silver, värdepapper eller förseglat gods:

att, om inlämnaren icke åtnöjes med det av riksbanken beräknade värdet å gullet, silvret eller värdepapperen eller med uppmätningen av förseglat gods eller med påförd förvaringsavgift, depositum icke mottages;

varjämte i fråga om förseglat gods tjänar till efter rättelse:

att vid inlämnandet skall betalas den avgift, som, enligt vad ovan är stadgat, bör för varje fall minst erläggas;

att för börjad månad förvaringsavgift påföres såsom för en hel månad; samt

att obetald förvaringsavgift skall för varje kalenderår inbetalas.

Mom. 7. De för bedrivande av den i mom. 1—6 omnämnda rörelse vid huvudkontoret i övrigt erforderliga föreskrifter meddelas av fullmäktige.

Mom. 8. Hava fullmäktige på grund av § 19 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 medgivit, att vid avdelningskontor av riksbanken må till förvar mottagas guld, silver, värdepapper eller förseglat gods, äga fullmäktige, med iakttagande av här ovan stadgade grunder, meddela de närmare bestämmelser, som för den ifrågavarande rörelsens bedrivande finnas erforderliga.

Mom. 9. Med statens verk eller med andra, när särskilda omständigheter sådant föranleda, äga fullmäktige angående förvaring av värdepapper eller av gods under försegling träffa särskild överenskommelse, och må därvid deposition kunna mot nedsatt avgift eller utan avgift mottagas.

Bestämmelser angående förvarande i riksbanken av postsparbanken tillhöriga obligationer och värdepapper samt om förvarande m. m. av handlingar enligt överenskommelse mellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag m. fl., å andra sidan, angående viss gruvendom m. m. äro meddelade i § 50 här nedan.

Mom. 10. Utan hinder av bestämmelserna i mom. 2 och 3 härövan angående depositionsbevisens form och innehåll samt angående värdehandlingarnas återställande äga fullmäktige att därom beträffande större depositioner meddela de föreskrifter, som de finna lämpliga.

F. Om utlåningsrörelsen.

§ 21.

Mom. 1. Riksbankens utlåningsrörelse drives genom *huvudkontoret i Stockholm* för Stockholms stad, för Stockholms län med undantag av de delar av Erlinghundra, Nardinghundra, Frösåkers och Långhundra härad, som tillhöra Uppsala-kontoret, för Åsunda härad med Enköpings stad, Trögds och Bro härad samt Håbo härad utom Skoklosters socken av Uppsala län samt för Åkers och Selebo härad av Södermanlands län; genom *avdelningskontoret i Göteborg* för Göteborgs och Bohus län, Vätö, Ale, Vedens, Bollebygds, Marks och Kinds härad samt Alingsås landsfiskalsdeportor utom Skogsbygdens socken av Kullings härad inom Älvsborgs län ävensom för Fjäre härad av Hallands län; genom *avdelningskontoret i Malmö* för Malmöhus län; genom *avdelningskontoret i Falun* för Kopparbergs län; genom *avdelningskontoret i Gävle* för Gävleborgs län, Våla härad av Västmanlands län samt Älvkarleby socken av Örbyhus härad och Hållnäs socken av Olands härad inom Uppsala län; genom *avdelningskontoret i Halmstad* för Hallands län med undantag av Fjäre härad, för Bjäre härad av Kristianstads län, för Långaryds, Unnaryds och Gislaveds landsfiskalsdistrikt av Västbo härad inom Jönköpings län ävensom för Markaryds landsfiskalsdistrikt med undantag av Hallaryds socken samt Lidhults landsfiskalsdistrikt med undantag av Angelstads socken inom Kronobergs län; genom *avdelningskontoret i Härnösand* för Västernorrlands län med undantag av provinsen Medelpad; genom *avdelningskontoret i Jönköping* för Jönköpings län med undantag av förenämnda tre landsfiskalsdistrikt av Västbo härad, för Redvägs härad av Älvsborgs län samt för Leaby och Slättängs tingslag av Vartofta och Frökinds härad av Skaraborgs län; genom *avdelningskontoret i Kalmar* för Kalmar läns södra landstingsområde eller Norra och Södra Möre samt Stranda och Handbörds härad jämte Öland, ävensom för Aspelands härad av Kalmar läns norra landstingsområde; genom *avdelningskontoret i Karlskrona* för Blekinge län; genom *avdelningskontoret i Karlstad* för Värmlands län; genom *avdelningskontoret i Kristianstad* för Kristianstads län med undantag av Bjäre härad; genom *avdelningskontoret i Linköping* för Östergötlands län med undantag av de delar därav, vilka tillhöra avdelningskontoret i Norrköping, för norra Tjusts härad av Kalmar läns norra landstingsområde med undantag av de socknar, som tillhöra Norrköpingskontoret, samt för Södra Tjusts, Sevede och Tunaläns härad av Kalmar läns norra landstingsområde; genom *avdelningskontoret i Luleå* för Norr-

bottens län; genom *avdelningskontoret i Mariestad* för Skaraborgs län med undantag av dels nyssnämnda båda tingslag av Vartofta och Frökinds härad, dels ock Åse, Viste, Laske och Barne härad; genom *avdelningskontoret i Norrköping* för Norrköping och Söderköping samt Finspånga läns, Bråbo, Memmings, Lösings, Skärkinds, Östkinds, Björkekinds och Hammarkinds härad med Valdemarsviks köping av Östergötlands län ävensom Tryserums och Östra Eds socknar av Norra Tjusts härad av Kalmar läns norra lands-tingsområde; genom *avdelningskontoret i Nyköping* för Södermanlands län med undantag av Åkers och Selebo härad; genom *avdelningskontoret i Sundsvall* för provinsen Medelpad; genom *avdelningskontoret i Umeå* för Västerbottens län; genom *avdelningskontoret i Uppsala* för Uppsala stad, för Lagunda, Hagunda, Ulleråkers, Vaksala, Rasbo, Bälänge och Norunda härad samt Örbyhus härad utom Älvkarleby socken, Olands härad utom Hållnäs socken och av Håbo härad Skoklosters socken av Uppsala län, för Erlinghundra härad utom Norrsunda socken, Nardinghundra härad utom Ununge och Edsbro socknar, Frösåkers härad utom Edebo socken, med städerna Östhammar och Öregrund, samt Östuna, Lagga och Husby-Långhundra socknar av Långhundra härad inom Stockholms län ävensom för Torstuna härad av Västmanlands län; genom *avdelningskontoret i Visby* för Gottlands län; genom *avdelningskontoret i Vänersborg* för Älvsborgs län med undantag av Vätle, Ale, Vedens, Bollebygds, Marks, Kinds och Redvägs härad samt Alingsås landsfiskalsdistrikt utom Skogsbygdens socken av Kullings härad, ävensom för Åse, Viste, Laske och Barne härad av Skaraborgs län; genom *avdelningskontoret i Västerås* för Västmanlands län, med undantag av Våla och Torstuna härad; genom *avdelningskontoret i Växjö* för Kronobergs län med undantag av Markaryds landsfiskalsdistrikt utom Hallaryds socken samt Lidhults landsfiskalsdistrikt utom Angelstads socken; genom *avdelningskontoret i Örebro* för Örebro län samt genom *avdelningskontoret i Östersund* för Jämtlands län, under iakttagande i avseende å samtliga avdelningskontoren av de villkor och bestämmelser beträffande lånerörelsen, vilka fullmäktige äga föreskriva.

Mom. 2. Diskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas annan än den, som är inom lånedistriktet mantalskriven eller där driver stadigvarande rörelse; dock att växelutgivare, acceptant eller endossent likasom hypoteksutgivare eller löftesman må kunna antagas, även om han tillhör annat lånedistrikt, än där diskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning sökes.

Utän hinder av distriktsindelningen må lån utan avbetalningsrätt mot

realsäkerhet samt kassakreditiv mot enahanda slags säkerhet samt vid huvudkontoret kredit i löpande räkning meddelas.

Dessutom må bankanstalter, även om de icke tillhöra huvudkontorets distrikt, i samtliga lånegrenar anlita detta kontor.

§ 22.

I överensstämmelse med vad § 13 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 stadgar, omfattar utlåningsrörelsen:

- a) diskontering av växlar;
- b) utlåning mot pant av obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse;
- c) utlåning mot pant av varor;
- d) beviljande av kassakreditiv och kredit i löpande räkning;
- e) beviljande av lån från avbetalningslånefonden.

a) Diskontering av växlar.

§ 23.

Mom. 1. Växel, som av riksbanken diskonteras, skall vara utställd i svenskt mynt, accepterad samt betalbar inom sex månader efter diskonteringsdagen å sådan inrikes ort, som av fullmäktige såsom bankplats godkänts.

Mom. 2. Är växel ställd att betalas å annan ort, än där acceptanten bor, skall å växeln uppgivas namnet på en å betalningsorten bosatt person eller firma, hos vilken betalningen vid förfallotiden tillhandahålles.

- b) Utlåning mot pant av obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse.

§ 24.

Mom. 1. Utlåning sker mot förbindelse till återbetalning antingen å bestämd tid av högst sex månader eller ock efter högst tre månaders uppsägning samt mot pant av obligationer, aktier eller andra värdepapper. Det tillkommer fullmäktige att bestämma vilka värdepapper äro i riksbanken belåningsbara samt den kurs, till vilken de må belånas.

Mom. 2. Kommun och annan därmed jämförlig samfällighet ävensom stiftelse må på ovan stadgade återbetalningsvillkor kunna erhålla lån utan annan säkerhet än dess egen förbindelse.

c) Utlåning mot pant av varor.

§ 25.

Mom. 1. Utlåning sker mot förbindelse till återbetalning å bestämd tid av högst sex månader samt mot pant av varor, liggande å allmän våg eller satta i förvar hos tredje man, som förbundit sig att hålla dem eller deras värde riksbanken till handa, samt prövas för en sådan förbindelse vederhäftig.

Panten skall i attest, som bör vara utställd till eller överlåten å riksbankens huvudkontor eller vederbörande avdelningskontor, upptagas och beskrivas.

Mom. 2. Fullmäktige bestämma såväl vilka slag av varor må belånas som även belåningspriset, och äga att föreskriva de kontroller med avseende på de upplagda varornas behöriga förvarande, som de finna ändamålsenliga och för riksbankens säkerhet behövlige.

Mom. 3. Med frigivning av den för dessa lån lämnade panten eller en del därav förhållas i enlighet med vad för närvarande är stadgat eller framdeles kan av fullmäktige föreskrivet varda.

Mom. 4. Såväl fullmäktige som vederbörande avdelningskontors styrelser, de sistnämnda var för sitt lånedistrikt, äga att, så ofta och på sätt lämpligast samt för riksbankens säkerhet nödigt finnes, låta anställa besiktningar å och inventeringar av de på vågar eller andra upplagsplatser förvarade, hos riksbanken pantsatta varor.

d) Beviljande av kassakreditiv och kredit i löpande räkning.

§ 26.

Mom. 1. Kassakreditiv beviljas riksgäldskontoret på sätt i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 14, sägs.

Mom. 2. I övrigt må kassakreditiv, efter vederbörande styrelses eller, där sådant särskilt föreskrives, fullmäktiges prövning och bestämmande beviljas mot pant av obligationer, aktier eller i fast egendom in-tecknade skuldebrev eller ock mot säkerhet av borgen såsom för egen skuld.

Mom. 3. Kassakreditiv må ej beviljas på längre tid än tolv månader.

Mom. 4. Kreditivavgiftens belopp bestämmes av fullmäktige och kan vara olika för de särskilda kreditivhavarne.

Mom. 5. Uttagningar och insättningar få verkställas även i brutna

tal. Räntan beräknas å lyftat belopp från och med den dag, då det lyftats. Om utestående belopp ej slutar å jämnt tiotal kronor, skall räntan beräknas å närmast överskjutande jämnt tiotal.

Mom. 6. För uttagning begagnas antingen på viss man ställd, handskrivnen anvisning eller ock på viss man eller order ställd check, vilken icke får in blanco transporteras. Kreditivhavaren äger icke begagna andra checkblanketter än sådana, som av riksbanken honom tillhandahållas. För dessa blanketter, å vilka kvitto skall lämnas, får avgift icke upptagas.

Mom. 7. Kreditivtagare, som vid utgången av kreditivtiden erhållit nytt kassakreditiv att omedelbart därefter begagnas, är berättigad att låta till det nya kreditivet överföra vid kreditivtidens utgång till äventyrs befintlig kapitalskuld, i mån som denna icke överstiger det nya kreditivets belopp.

Mom. 8. Kredit i löpande räkning kan av fullmäktige beviljas på högst tolv månader och mot samma slag av säkerhet, som för kassakreditiv äro fastställda, samt på de villkor i övrigt, som fullmäktige bestämma, dock att avgift för dylik kredit ej erlægges.

Mom. 9. Sammanlagda beloppet av de kassakreditiv, som riksbanken enligt mom. 2 utlämnar, och av beviljade krediter i löpande räkning må, på sätt i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, § 13 d), är bestämt, ej överstiga femton miljoner kronor.

e) Beviljande av lån från avbetalningslånefonden.

§ 27.

Mom. 1. Avbetalningslån lämnas mot lånesökandes förbindelse, försedd antingen med pant av obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebrev eller ock med borgen såsom för egen skuld.

Mom. 2. Lånen återbetalas medelst erläggande var sjätte månad efter utlåningsdagen av minst en tiondedel utav lånebeloppet jämte upplupen ränta, vid äventyr, om sådant försummas, att hela obetalda delen av lånet varder till betalning förfallen.

Mom. 3. Lån utgivnas ej å mindre belopp än 300 kronor.

Mom. 4. För lån, utgivna mot borgen, åligger det låntagaren att vid varje avbetalningstid, om så fordras, förete intyg om egen och löftesmäns fortfarande vederhäftighet, eller ock att ställa ny säkerhet, som godkännes, vid påföljd att eljest hela återstående lånebeloppet anses förfallet.

Mom. 5. Såsom låntagare får ingen häfta för högre belopp än 6,000 kronor.

Mom. 6. Övriga bestämmelser, som för riksbankens säkerhet kunna i avseende å denna lånegren anses erforderliga, meddelas av fullmäktige.

Mom. 7. Inlämnas till huvud- eller avdelningskontor ansökningar om lån av detta slag å större sammanlagt belopp, än tillgångarna medgiva, prövas låneansökningarna i den ordning de ingått.

Särskilda bestämmelser om utlåningsrörelsen.

§ 28.

För utlåningsrörelsen i dess helhet skola gälla följande särskilda bestämmelser:

Mom. 1. Diskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas:

1:o) fullmäktige i riksbanken och ledamöterna i styrelserna över avdelningskontoren, dock att de kunna erhålla dels lån mot pant av varor, liggande å allmän väg, eller av statens, allmänna hypoteksbankens eller hypoteksföreningars obligationer, dels kassakreditiv mot säkerhet av nämnda obligationer;

2:o) tjänst innehavare i riksbankens huvudkontor eller avdelningskontor; dock äga bemälda tjänst innehavare att vid huvudkontoret eller vederbörande avdelningskontor erhålla lån eller kassakreditiv mot säkerhet av statens, allmänna hypoteksbankens, konungariket Sveriges stadshypotekskassas, hypoteksföreningars eller kommuners obligationer.

Mom. 2. Lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning med borgen av fullmäktig eller styrelseledamot eller tjänst innehavare i riksbanken må icke beviljas samt ej heller växel, å vilken fullmäktig eller styrelseledamot eller tjänst innehavare hos riksbanken är tecknad såsom acceptant, trassent eller siste endossent, i riksbanken diskonteras.

(Jfr § 15 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.)

Mom. 3. De i §§ 24, 25 och 27 omförmälda lån utgivas endast å jämna tiotal kronor.

§ 29.

Mom. 1. Förbindelse för lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning skall, därest låntagares eller löftesmäns vederhäftighet ej är inom styrelsen

känd, eller den erbjudna panten icke ensam för sig anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedd med av ämbetsmyndighet, offentlig tjänsteman eller enskild person, för vilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdat intyg angående vederhäftigheten.

Men oberoende härav åligger det styrelsen att med avseende å varje sökt växeldiskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning pröva antagligheten av den därför erbjudna säkerhet samt med noggrannhet tillse, att riksbankens säkerhet i varje fall betryggas; och må styrelsen icke underlåta att för vinnande av detta ändamål förskaffa sig alla de upplysningar, som kunna inverka på omdömet om gäldenärernas ställning och förmåga att i allo uppfylla ingångna förbindelser.

Särskilt bör vid diskontering av växlar hänsyn tagas till växlarnas ursprung.

Mom. 2. Då låntagare eller hypoteksutgivare eller löftesmän ej själva kunna skriva eller icke hava för styrelsen känd namnteckning, skall av två trovärdiga män alltid vara bestyrkt, i förra fallet att de, vid deras namns tecknande närvarande, erkänt förbindelsen, och i det senare underskrifternas egenhändighet.

§ 30.

Mom. 1. Allmänheten är berättigad att i upp- och utlåningsärenden hos riksbankens huvud- och avdelningskontor med dem omedelbart skriftväxla. Alla härav i huvud- och avdelningskontoren härflytande bestyr besörjas avgiftsfritt under de villkor och förbehåll, fullmäktige bestämma.

Mom. 2. Det förbud, som enligt § 35 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 är meddelat för fullmäktig i riksbanken och ledamot av styrelse vid avdelningskontor att såsom kommissionär taga någon befattning med växeldiskontering eller med anskaffande av lån eller kassakreditiv vid huvud- eller avdelningskontor, skall även gälla beträffande tjänst innehavare vid riksbankens huvud- och avdelningskontor.

Överträder fullmäktig detta förbud, göres anmälan därom hos riksdagens justitieombudsman, som anställer åtal i enlighet med den för fullmäktige gällande ansvarighetslag.

Överträdes förbudet av ledamot i avdelningskontors styrelse, anmäles förhållandet hos fullmäktige, som i fråga om åtals anställande äga förfara på sätt den särskilda ansvarighetslagen för dessa styrelseledamöter bestämmer.

Bryter tjänstinnehavare mot berörda förbud, anmäles sådant hos fullmäktige, vilka äga att antingen för alltid eller för viss tid av minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och densamma åtföljande förmåner.

§ 31.

Mom 1. Räntan för lån, kassakreditiv och kredit i löpande räkning samt vid köp av växlar äga fullmäktige bestämma med avseende å såväl penningställningen som utlåningstiden och de säkerheter, vilka erbjudas; och kan denna ränta vara olika i riksbankens huvud- och avdelningskontor.

Mom. 2. För låne- och kreditivbelopp, som ej senast å förfallodagen betalas, påföres från nämnda dag sex procent ränta för år räknat, där ej högre ränta är å försträckningen betingad, i vilket fall denna högre ränta utgår, intill dess full betalning sker.

§ 32.

Utlåning sker vid riksbankens såväl huvud- som avdelningskontor alla söckendagar i veckan.

§ 33.

Riksbankens huvud- och avdelningskontor äga med stöd av Kungl. Maj:ts plakat och påbud till domhavande och exekutorer om en prompt handräckning och exekution för rikets ständers bank den 18 april 1681 att av såväl överståthållarämbetet i Stockholm som samtliga Konungens befallningshavande och övriga exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräckning i alla de utsökningsmål, som av huvud- och avdelningskontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrivande, de inflytna medlen ofördröjligen till huvud- eller avdelningskontor insända.

§ 34.

Obligationer, utfärdade av riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordran sådana av dessa obligationer, vilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning.

AVDELNING III.

Om riksbankens styrelse och dennas åligganden.

§ 35.

Mom. 1. Riksbanken förvaltas enligt § 72 regeringsformen och § 71 riksdagsordningen av sju fullmäktige.

Ordföranden, som ej må utöva annan befattning inom riksbankens styrelse, åtnjuter av riksbankens medel årligt arvode till belopp, motsvarande vad envar av de övriga fullmäktige i denna sin egenskap äger uppbära enligt avlöningsstat, fastställd av riksdagen, samt därutöver tvåtusen kronor för år räknat.

Mom. 2. För fullmäktige skola jämlikt § 72 regeringsformen och § 73 riksdagsordningen finnas fyra suppleanter, en förordnad av Konungen och tre valda av riksdagen.

Mom. 3. På sätt § 71 riksdagsordningen föreskriver, välja fullmäktige själva bland sig en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

Mom. 4. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt vad här nedan föreskrives, inkallas suppleant, utsedd av riksdagen.

Den av Konungen förordnade suppleanten inkallas, när förfall för ordföranden anmäls.

Mom. 5. När fullmäktig på grund av bestämmelserna i §§ 29 och 30 av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 ej får utöva befattning såsom sådan, skall han genast frånträda densamma samt suppleant då inkallas att i stället såsom fullmäktig inträda.

§ 36.

Vid förvaltningen av riksbanken hava fullmäktige att ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än även de i avseende å riksbanken särskilt utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar.

§ 37.

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig tre deputerade, en förste och två andre, vilka det åligger att, i överensstämmelse med bankoreglementet och den instruktion, som av fullmäktige fastställles, samt i övrigt efter av fullmäktige bestämd fördelning av göromålen dem emellan, föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, verkställa köp och försäljning av utländska växlar med vad därtill hörer, utöva tillsyn över göromålen inom riksbanken samt handhava den löpande förvaltningen i övrigt.

Mom. 2. Deputerade äga åtnjuta ledighet envar en och en halv månad årligen.

Mom. 3. Fullmäktige utse, likaledes inom sig, en fullmäktig för att enligt meddelade föreskrifter utöva tillsyn över riksbankens pappersbruk samt inför fullmäktige föredraga bruket rörande ärenden.

Mom. 4. De till fullmäktige och deras deputerade samt den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid riksbankens pappersbruk, utgående avlöningsförmåner äro bestämda i den av riksdagen fastställda avlöningsstat; dock att, om tillsynen vid pappersbruket besörjes av deputerad, till honom icke utgår särskilt arvode för denna tillsyn.

Mom. 5. När, med begagnande av den i mom. 2 medgivna rätt, deputerad begagnar ledighet och till följd därav eller med anledning av fullmäktig meddelat tillfälligt uppdrag i riksbankens angelägenheter suppleant inkallas och deltagar i riksbankens styrelse, äger denne att för tiden i fråga av bankens medel uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för fullmäktig i staten anvisade arvode.

Mom. 6. Därest deputerad åtnjuter ledighet eller i uppdrag för riksbankens räkning är från huvudkontoret frånvarande samt fullmäktige finna erforderligt att förordna särskild vikarierande deputerad, äger denne att för tiden i fråga av bankens medel uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för en andre deputerad i staten anvisade arvode.

Mom. 7. Då vid förfall för ordföranden den av Konungen förordnade suppleanten tjänstgjort, utgår till denne ersättning av bankens medel, beräknad i förhållande till det för ordföranden bestämda arvodet, dock ej för längre tid än sammanlagt halvannan månad varje år; häri ej inberäknad den tid,

ordföranden kan hava varit frånvarande med anledning av tillfälligt uppdrag i riksbankens tjänst.

§ 38.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträda fullmäktige en gång i varje vecka eller oftare om ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, och skola därvid minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som böra skyndsamt handläggas, kunna avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest tre av dem äro om beslutet ense; men i sammanträden med fullmäktige i riksgäldskontoret skola minst fem av fullmäktige i riksbanken deltaga.

Uppstår vid fullmäktiges överläggningar skiljaktighet i meningarna, böra fullmäktige till protokollet avgiva sina röster, vilka per capita beräknas. I de fall, då rösterna äro lika, äge ordföranden avgörande röst. Den, som icke till protokollet sig yttrat, anses hava bejakat pluralitetens beslut, och fullmäktig, som av en eller annan anledning varit hindrad att något fullmäktiges beslut övervara, får ej på sådan grund sig undandraga att deltaga i de överläggningar, som vidare i följd av samma beslut kunna uppstå. Endast i fråga om val till sådana förrättningar, vartill någon ibland fullmäktige kan bliva utsedd, får röstning med slutna sedlar äga rum.

Expeditioner i fullmäktiges namn må ej utgå utan till följd av beslut, fattat vid fullmäktiges sammankomst.

Mom. 2. Prövning av utlåningsärenden verkställas alla söckendagar av minst fyra fullmäktige.

§ 39.

Angående de ärenden, som böra hållas hemliga, ävensom om skyldigheten för fullmäktige, styrelseledamöter, revisorer och tjänstinnehavare att dolt och förtegat hålla vad som rör enskilda personers förhållanden till riksbanken och annat, som bör hållas hemligt, är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, §§ 36 och 37.

§ 40.

Mom. 1. Det åligger fullmäktige tillse, att guld, som mynt- och justeringsverket för riksbankens räkning till utmyntning eller av annan

orsak mottagit, så fort lämpligen ske kan, redovisas genom dess avlämnande till riksbanken, myntat eller i plants; och bör omyntat guld hos riksbanken bokföras efter värdet i rikets mynt utan avdrag för myntningskostnaden.

Mom. 2. Omyntat silver bokföres till det pris, fullmäktige efter omständigheterna bestämma.

Mom. 3. Fullmäktige skola, när mynt- och justeringsverket för riksbankens räkning innehar guld och silver, genom delegerade deltaga i den inventering, som därstädes i januari månad varje år och oftare, där så nödigt prövas, anställles, på sätt Kungl. Maj:t finner gott förordna. Skulle därvid något finnas att erinra, må fullmäktige hos Kungl. Maj:t därom göra anmälan.

Mom. 4. Av fullmäktige utses en ledamot i den kommission, som jämlikt instruktionen för mynt- och justeringsverket har att pröva myntat gulds halt och vikt; och skall nämnda ledamot utses första gången för två år och därefter för tre år.

§ 41.

Fullmäktige skola minst en gång varje år icke allenast förrätta inventering av riksbankens huvudkontors alla kassor och övriga förvaringsrum, utan även anställa besiktning å riksbankens hus och inventarier i Stockholm.

§ 42.

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att, efter noggrann prövning av omständigheterna i varje särskilt fall, lämna riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrivna tiden för betalande av skuld till riksbanken ävensom bevilja de riksbankens gäldenärer, vilka avträtt sin egendom till borgensnärers förnöjande, ackord eller eftergift å deras skuld så ock utom konkurs biträda överenskommelse mellan gäldenär och hans fordringsägare om betalning av gäld. I övrigt äga fullmäktige icke efterskänka något av vad enligt givna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor därom underställas nästblivande bankoutskott till avgörande i den ordning, instruktionen för detta utskott stadgar.

Mom. 2. Fullmäktige äga att såväl för huvudkontoret som, på förslag av vederbörande styrelse, för avdelningskontoren bestämma, vilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linjen i räkenskaperna.

§ 43.

Över sådana till bankoutsrottet ställda besvär eller ansökningar, som blivit inom behörig tid till fullmäktige inlämnade, skola fullmäktige av-giva utlåtande.

§ 44.

Fullmäktige äro berättigade att när som helst genom ombud, utsett inom eller utom fullmäktige, anställa inventering och undersökning vid avdelningskontoren.

För dylik förrättning, som verkställes av fullmäktig i riksbanken, utgår ej särskilt arvode, utan endast resekostnadsersättning i likhet med vad som gäller för riksdagens medlemmar samt dagtraktamente med 20 kronor om dagen. Till annat ombud lämnas gottgörelse efter bestämmande av fullmäktige.

§ 45.

Mom. 1. Åt fullmäktige är överlämnat att, förutom vad som för-anledes av de vid detta reglemente fogade tilläggsbestämmelser angående särskilda förmåner och ersättningar m. m., låta av riksbankens medel ut-betala;

1:o) de åtskilliga barnhusinrättningar i riket anvisade anslag;

2:o) bidragen till bankostatens änke- och pupillkassa samt änke- och pupillkassan vid riksbankens avdelningskontor och pappersbruk;

3:o) de av rikets ständer eller riksdagen till ännu kvarlevande enskilda personer fastställda årliga anslag; och

4:o) ersättning för utarbetande av fortsättning av registret över riksbankens handlingar.

Om de med berörda anslag inträffade förändringar skola fullmäktige hos bankoutsrottet göra anmälan.

Mom. 2. Vid efterrapning eller förfalskning av riksbankssedel även-som vid utprängling av sådan efterrapad eller förfalskad sedel äga fullmäktige att efter sig företeende omständigheter i varje särskilt fall utfästa eller till-dela de belöningar av riksbankens medel, vilka fullmäktige finna lämpliga.

§ 46.

Mom. 1. Fullmäktige utöva överinseende över riksbankens pappers-bruk vid Tumba.

Det tillkommer dem att besluta rörande de allmänna bestämmelserna för brukets drift med vad därtill hörer; börande alla frågor om utgifter för bruket, de där icke äro genom fastställda stater bestämda eller tillhörande den löpande bruksdriften, underställas fullmäktiges prövning och beslut.

Nybyggnad eller större reparation å brukets byggnader må ej, utan oundgängligt behov, av fullmäktige företagas, innan de därtill erhållit medgivande av bankoutskottet.

Mom. 2. Det åligger fullmäktige icke allenast att, sedan årsräkenskaperna vid bruket blivit avslutade, samfält eller genom delegerade, på stället taga kännedom av föregående årets förvaltning samt tillse byggnaders och maskiners tillstånd med mera, utan även att vid varje förvaltares avgång och däremellan vart tredje år låta verkställa inventering av förråden vid bruket.

§ 47.

Riksbanken tillhörig fastighet, med undantag av sådan, som till betäckande av riksbankens däruti in-tecknade fordran blivit för dess räkning inropad, må icke av fullmäktige utan riksdagens medgivande avyttras.

§ 48.

Enligt stadgandet i § 32 av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 skola fullmäktige varje år till riksdagens bankoutskott avgiva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning. Denna berättelse skall till trycket befordras och hållas för allmänheten tillgänglig.

Härförutom hava fullmäktige att till riksdagens revisorer över statsverket, riksbanken och riksgäldskontoret avgiva berättelse i oförmälda hänseende.

Jämte dessa berättelser skola fullmäktige till bankoutskottet och revisorerna låta överlämna de berättelser, styrelserna för avdelningskontoren hava att avgiva, samt till revisorerna dessutom de från revisorerna för avdelningskontoren inkomna berättelser, åtföljda av de meddelanden och förklaringar, vilka må finnas av de i sistnämnda berättelser gjorda framställningar eller anmärkta förhållanden påkallade.

Den berättelse angående verkställd granskning av riksbanken i dess helhet, som jämlikt gällande instruktion för varje år av riksdagens revisorer avgives, skall på fullmäktiges föranstaltande tryckas, offentliggöras och till riksdagen överlämnas jämte de yttranden och förklaringar, till vilka densamma kan giva anledning.

§ 49.

Fullmäktige skola alltid vara beredda på sådana anstalter, varigenom riksbankens redbarheter samt angelägna handlingar och dokumenter må kunna, om så fordras, utan tidsutdräkt till säker ort förflyttas; och böra fullmäktige vid sådant förhållande av Kungl. Maj:t utbedja sig råd och upplysningar.

§ 50.

Mom. 1. Åt *de av riksdagen valda* fullmäktige är uppdraget:

enligt § 50 regeringsformen att, jämte fullmäktige i riksgäldskontoret, med Konungen samråda om utsättande av annan riksdagsort, då, i anseende till viktiga hinder, riksdag ej kan hållas i huvudstaden;

enligt § 98 regeringsformen att, om justitieombudsmannen dör eller sin befattning nedlägger, då gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret insätta i ämbetet den person, riksdagen till hans efterträdare utsett, samt att, då den person, som riksdagen utsett att justitieombudsmannen efterträda, till verklig justitieombudsman förordnas eller genom döden avgår eller rättigheten till efterträdan sig avsäger, genast samfällt med riksgäldskontorets fullmäktige per capita välja en annan;

enligt § 109 regeringsformen att, därest riksdagen bestämt bevillingens hela belopp, men icke före riksdagens slut om bevillingens fördelning blivit ense, då gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret uppsätta och utfärda ny bevillningsförordning på sådan grund, att de i den förut gällande bevillningsförordningen stadgade artiklar jämlikt ökas eller minskas efter den fastställda bevillingssummans förhållande till den, som vid föregående riksdag blivit fördelad;

enligt § 32 riksdagsordningen att, vid riksdagens början genom tre delegerade tillstädesvara vid granskning av de fullmakter, varmed riksdagsmännen skola styrka sin behörighet.

Mom. 2. Enligt kungl. förordningen angående en postsparbank för riket äga fullmäktige att inom sig utse en fullmäktig att vara ledamot i postsparbankens styrelse; att låta för postsparbankens räkning i riksbanken förvara de postsparbanken tillhöriga obligationer och andra värdehandlingar mot den ersättning till riksbanken, som av fullmäktige bestämmes, samt att på framställning av postsparbankens styrelse föranstalta om försäljning eller pantsättning av postsparbankens värdehandlingar till det belopp, styrelsen finner nödigt.

På grund av den av 1907 års riksdag godkända överenskommelsen emellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara-Kiurunavaara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelö-

sund, å andra sidan, angående viss gruvegendom m. m., äga fullmäktige att mottaga och utan avgift förvara samt i enlighet med nämnda överenskommelse förvalta däri avsedda handlingar.

Enligt bestämmelse i stiftelseurkund för Svenska kronkreditaktiebolaget äga fullmäktige att tillsätta en ledamot i nämnda bolags styrelse jämte en suppleant för denne.

Mom. 3. Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret äga fullmäktige i riksbanken dessutom

a) att för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakt-hållande utse och välja en person att å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar såsom ledamot deltaga i Götakanaldirektionen; skolande nytt val därtill varje år anställas, varvid dock det förut utsedda ombudet kan åter inväljas,

b) att utse ett ombud att å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar deltaga i revisionerna av kanalverkets räkenskaper,

c) att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser av den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade, och

d) att bestämma vad justitieombudsmannen eller militieombudsmannen för sådan tid, då han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, skäligen provas böra i varje särskilt fall avstå av den del av avlöningen, som ej utgör tjänstgöringspenningar.

AVDELNING IV.

Om styrelserna vid riksbankens avdelningskontor.

§ 51.

Mom. 1. Styrelsen över vardera avdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres av fyra ledamöter och över vart och ett av de övriga avdelningskontoren enligt fullmäktiges bestämmande av tre eller två ledamöter, vilka alla, jämte nödigt antal suppleanter, för ett år i sänder, efter kalenderår räknat, utses av fullmäktige, med rättighet för fullmäktige att, när de därtill finna anledning, entlediga en eller flera ledamöter i dessa styrelser; och skola i den eller de entledigades ställe annan eller andra ledamöter genast inväljas.

Avgår eljest ledamot under den tid, för vilken han är vald, utses ny ledamot att deltaga i styrelsen under den tid, som för den avgångne ledamoten återstått. Vid de årliga valen kan avgående styrelseledamot återväljas.

Mom. 2. Bland ledamöter i varje styrelse skola fullmäktige särskilt utse en att i egenskap av verkställande styrelseledamot eller, där styrelsen består av endast två ledamöter, kontorsföreståndare, handhava den dagliga förvaltningen.

Vid kontor med flera än två styrelseledamöter väljer styrelsen inom sig ordförande och vice ordförande. Till sådant uppdrag kan dock icke verkställande styrelseledamot utses.

Vid övriga kontor benämnes den andre ledamoten kontrollant.

Mom. 3. Suppleant inkallas i styrelsen, när på grund av tillfälligt hinder för ordinarie ledamot styrelsen ej är beslutför.

Inträffar hinder för verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare, anmäles förhållandet skyndsammast hos fullmäktige, och äger styrelsen, vid kontor med blott två styrelseledamöter kontrollanten och dennes suppleant, att förordna om göromålens uppehållande intill dess fullmäktige i ärendet beslutat.

Mom. 4. Å tid, som fullmäktige på därom gjord framställning bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, äger verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare åtnjuta semesterledighet enligt de vid avlöningsstaten fogade villkor och bestämmelser.

Annan styrelseledamot vid avdelningskontor med styrelse, bestående av tre eller två ledamöter, äger jämväl att efter anmälan hos vederbörande styrelse och, för så vitt ej särskilt hinder därför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna ledighet under en tid av sammanlagt högst en månad årligen.

§ 52.

Vid förvaltningen av avdelningskontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke allenast de för riksbanken utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar, utan även de föreskrifter, som äro eller varda av fullmäktige eller deras deputerade meddelade.

§ 53.

Det åligger verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor att hava inseende över den vid kontoret anställda tjänstpersonalen, att ordna och utöva noggrann tillsyn över göromålens handläggning

inom kontoret, att göra erforderliga kontrollanteckningar samt att föredraga låne- och andra ärenden, allt i överensstämmelse med de föreskrifter, som äro eller varda meddelade av fullmäktige eller deras deputerade.

§ 54.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträder styrelsen så ofta ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra. Styrelsen vare ej beslutför, med mindre än att vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö tre ledamöter och vid övriga avdelningskontor samtliga styrelseledamöter äro tillstädes.

Uppstå vid dessa sammanträden, därvid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gälle i styrelse med flera än två ledamöter de flesta rösterna, och, då dessa äro lika, äge ordföranden avgörande röst. Äro vid avdelningskontor med blott två styrelseledamöter dessa i någon fråga av skiljaktiga meningar, hänskjutes ärendet till fullmäktige.

Mom. 2. För prövning av utlåningsärenden sammanträder styrelsen alla söckendagar. Om styrelsens beslutförhet gälle vad i mom. 1 sägs; och må låneansökan ej anses bifallen, såvida ej vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö tre ledamöter och vid övriga avdelningskontor samtliga styrelseledamöter äro om beslutet ense.

§ 55.

Mom. 1. Varje avdelningskontors räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, vilka jämte ett lika antal suppleanter väljas av en nämnd, bestående av fyrtioåtta valmän, utsedda på enahanda sätt, som i § 71 i riksdagsordningen är föreskrivet i fråga om den nämnd, som skall välja fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret.

Mom. 2. Berättelser skola av styrelserna avgivas såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående utlåningsrörelsen samt dithörande bevaknings- och utsökningsärenden som ock till riksdagens bankoutskott och revisorer över stats-, banko- och riksgäldsverken angående avdelningskontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmäktige inlämnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde.

§ 56.

Mom. 1. De till styrelsens ledamöter utgående avlöningsförmåner upp- tagas i särskild, av riksdagen fastställd avlöningsstat.

Mom. 2. Så länge inkallad suppleant bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjute han det för den senare bestämda arvode, lämpat efter den tid, han i kontorets styrelse och förvaltning deltagar.

AVDELNING V.

A. Om tjänstpersonalen vid riksbankens huvud- och avdelningskontor, dess tillsättande, avlöning och åligganden m. m.

§ 57.

Mom. 1. De av riksbankens huvud- och avdelningskontors verksamhet härflytande göromål handläggas av de vid varje kontor anställda tjänstemän och kvinnliga biträden, i överensstämmelse med gällande tjänstgöringsstadgar samt de av fullmäktige eller deras deputerade eller, för avdelningskontor, av dess styrelse, verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare meddelade föreskrifter.

Mom. 2. I nämnda tjänstgöringsstadgar äga fullmäktige att vidtaga sådana förändringar, som kunna finnas nödiga och icke äro mot föreskrifterna i detta reglemente stridande; skolande likväl dylika, av fullmäktige beslutade förändringar vid nästkommande riksdag underställas bankoutskottets prövning och stadfästelse.

Mom. 3. Vaktmästargöromålen vid de särskilda kontoren besörjas av därför anställd vaktpersonal.

§ 58.

Tjänst innehavarnas avlönings- och pensionsförhållanden äro angivna i särskild avlöningsstat med tillhörande villkor och bestämmelser.

§ 59.

Mom. 1. De ordinarie tjänstemännen i riksbanken äro indelade i tjänstegrader, särskilt för tjänstemännen vid huvudkontoret samt vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö och särskilt för tjänstemännen vid de mindre avdelningskontoren.

Tjänstegraderna äro:

a) för tjänstemännen vid huvudkontoret samt vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö:

första tjänstegraden eller kontors- och kassaskrivargraden,
andra tjänstegraden eller bokhållar- och kassörsgraden,
tredje tjänstegraden eller kamrersgraden, samt
fjärde tjänstegraden eller kommissariegraden;

b) för tjänstemännen vid de mindre avdelningskontoren:
registrators- och bokhållargraden,
kassörsgraden, samt
kamrersgraden.

Mom. 2. Antalet tjänster i varje grad vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö är fastställt i den särskilda avlöningsstaten, men äga fullmäktige närmare bestämma, vilka tjänstebefattningar skola till varje grad hänföras, dock att bankosekreteraren, vilken tillika är ombudsman, skall vara tjänsteman i fjärde graden och ombudsmannen vid avdelningskontoret i Göteborg tjänsteman i andra graden.

Mom. 3. Det i avlöningsstaten för de mindre avdelningskontoren angivna antalet tjänster i olika grader äga fullmäktige att mellan dessa avdelningskontor fördela, på sätt fullmäktige, med hänsyn till göromålens omfattning vid de särskilda kontoren, finna lämpligt.

§ 60.

Mom. 1. På ordinarie stat må ej tillsättas flere tjänster, än avlöningsstaten upptager.

Fullmakt meddelas endast åt tjänstemännen av fjärde graden vid huvudkontoret. Åt övriga tjänstemän ävensom kvinnliga biträden meddelas konstitutorial.

Mom. 2. Skulle för göromålens obehindrade gång ökade arbetskrafter för någon tid finnas oundgängligen behöfliga, äga fullmäktige att utöver stat anställa den eller de tjänstemän eller kvinnliga biträden, som erfordras.

Mom. 3. Vaktpersonal anställs vid huvudkontoret till erforderligt antal av fullmäktige och vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö av vederbörande styrelse till det antal, avlöningsstaten angiver. Vid vart och ett av övriga avdelningskontor äger vederbörande styrelse anställa en vaktmästare.

Vid huvudkontoret äga deputerade antaga och entlediga extra vaktmästare ävensom extra biträden för värmeledningens skötande. Med full-

måktiges medgivande må extra vaktmästare vid avdelningskontor anställas; sådan vaktmästare antages och entledigas av kontorets styrelse.

Extra polisbevakning vid huvud- eller avdelningskontor må anordnas enligt bestämmande av fullmäktige.

§ 61.

Mom. 1. För tillsättning av ordinarie tjänsteman eller ordinarie kvinnligt biträde utsättes av fullmäktige medelst anslag å lämpligt ställe inom vederbörande kontor samt kungörelse i post- och inrikes tidningar ansökningstid av trettio dagar från kungörandet.

Anslaget skall, där så ske kan, avse icke viss tjänst, utan i allmänhet tjänst inom viss tjänstegrad vid vederbörande kontor.

Mom. 2. Anmäler sig efter anslag icke någon fullt lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

Mom. 3. Innan tillsättning av tjänst vid avdelningskontor äger rum, skall vederbörande kontorsstyrelse över de sökandes skicklighet och lämplighet till fullmäktige avgiva yttrande.

Mom. 4. När till verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor av fullmäktige förordnas någon av riksbankens ordinarie tjänstemän, skall dennes tjänst i vanlig ordning tillsättas. Är ifrågasvarande tjänst en befattning i fjärde tjänstegraden, skall den, som till tjänsten utnämnes, när förre innehavaren återtager utövningen av densamma, vara skyldig att, med bibehållande av samma tjänst åtföljande lön och tjänstgöringspenningar, förrätta den tjänst vid något av riksbankens kontor, som fullmäktige, med hänsyn tagen såväl till vederbörandes förtjänst och skicklighet som till i övrigt föreliggande omständigheter, finna skäligt bestämma, intill dess han kan i laga ordning bliva befordrad till stadigvarande tjänst, varom allt särskilt förbehåll bör intagas i den fullmakt, som för honom utfärdas.

§ 62.

Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättningen därav anstå, ävensom, därest fullmäktige anse sådan tjänst lämpligen kunna med tjänst i lägre grad ersättas, om tillsättande av sådan tjänst förordna. Därjämte äga fullmäktige att, om ledigbliven tjänst av första graden vid huvudkontoret eller något av avdelningskontoren i Göteborg och Malmö eller ledigbliven tjänst i registrators- och bokhållar-

grad vid mindre avdelningskontor anses lämpligen kunna ersättas med kvinnlig biträdesbefattning, i stället för sådan ledigbliven tjänst förordna om tillsättning av kvinnlig biträdesbefattning av den ena eller andra i avlöningsstaten för dylik biträdesbefattning angivna lönegraden.

§ 63.

Vid alla tjänstetillsättningar skola fullmäktige till tjänsten nämna den bland de sökande, som för tjänsten är mest skicklig och passande. Till ombudsman kan endast den nämnas, som avlagt prov för inträde i rikets rättegångsverk, vilket även erfordras för anställning till tjänstgöring i ombudsmansexpeditionen vid huvudkontoret, såvida ej tjänstgöringen är inskränkt till registrerings- eller diariiföring eller liknande sysselsättning.

§ 64.

Mom. 1. Tjänstledighet för tjänsteman och kvinnligt biträde meddelas vid huvudkontoret av deputerade och vid avdelningskontor av dess styrelse för en tid av högst 15 dagar i följd. Tjänstledighet av längre varaktighet meddelas av fullmäktige, för tjänsteman och kvinnligt biträde vid avdelningskontor efter framställning av vederbörande styrelse. Tjänstledighet för övervaktmästare eller ordinarie vaktmästare meddelas vid huvudkontoret av deputerade, vid avdelningskontor av styrelsen.

Mom. 2. Bliver tjänst ledig och erfordras med anledning härav vikariat, förordna fullmäktige härom.

Om vikariat, som av beviljad tjänstledighet föranledes, äger den myndighet att förordna, som meddelat tjänstledigheten.

Då vikariat, jämlikt § 68 eller § 69, för någon tjänsteman eller kvinnligt biträde fordras i anseende därtill, att vederbörande blivit ställd under förmyndare eller avträtt sin egendom åt borgenärer, skola fullmäktige härom förordna.

Förordnande om vikariat för vaktpersonalen meddelas vid huvudkontoret av deputerade och vid avdelningskontor av styrelsen.

§ 65.

Till extra ordinarie tjänsteman eller extra ordinarie kvinnligt biträde i riksbanken kan den antagas, som

a) avlagt studentexamen eller erhållit avgångsbetyg från 8-klassigt läroverk för kvinnlig ungdom, medförande normalskolekompetens eller

b) avlagt godkänd realskolexamen samt därefter genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelsskola eller därmed jämförlig bildningsanstalt; eller ock

c) på annat sätt ådagalagt erforderliga kunskaper för riksbankens tjänst.

Extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie kvinnliga biträden antagas av fullmäktige och äro skyldiga att enligt fullmäktiges bestämmelse tjänstgöra vid vilket som helst av riksbankens kontor.

§ 66.

Den årliga semesterindelningen för tjänstemän och kvinnliga biträden fastställas av deputerade.

§ 67.

Mom. 1. Om tjänsteman eller kvinnligt biträde vid huvudkontoret eller avdelningskontoren antingen vid mindre förseelser i tjänsten ej låter sig av deputerades eller vederbörande kontorsstyrelses tillsägelser och varningar rätta eller ock beträdes med större fel i tjänstgöringen eller med ett ovärdigt uppförande i allmänna levernet, vare vederbörande deputerad eller kontorsstyrelse skyldig att förhållandet hos fullmäktige anmäla, och skola för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordras samt befattningshavaren lämnas tillfälle att förklara sig. Nu avsedd befattningshavare, som beträdes med större eller mindre fel av förenämnda beskaffenhet, skall efter fullmäktiges prövning erhålla inför protokollet en allvarsam föreställning eller från tjänstgöring avhållas på längre eller kortare tid med förlust av större eller mindre del av lönen. Befattningshavare, som sedermera varder förvunnen till ny förseelse, skall avhållas från tjänstgöring på längre eller kortare tid med förlust av större eller mindre del av lönen eller ock skiljas från innehavande tjänst.

Mom. 2. Extra ordinarie tjänsteman eller extra ordinarie kvinnligt biträde, som beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet eller eljest befinnes olämplig för riksbankens tjänst, låte fullmäktige på anmälan av vederbörande deputerad avföra från listan över extra ordinarie tjänstpersonalen.

§ 68.

Tjänst innehavare, som varder under förmynderskap ställd, må det ej tillåtas att tjänsten förrätta, så länge hans omyndighetstillstånd fortfar.

Bliver han icke inom två år från förmyndares inseende befriad, skiljes han från tjänsten, dock att, om hans omyndighetstillstånd varit föranlett av sjukdom, fullmäktige må äga att efter omständigheterna förfara.

§ 69.

Mom. 1. Den tjänstinnehavare, som till borgenärers förnöjande sin egendom avträtt, bör genast från tjänstgöring i riksbanken avhållas och skall, om han icke senast ett år, efter det inställelsedagen i konkursen inträffat, styrker sig vara från borgenärers krav befriad, skiljas från sin i riksbanken innehavande tjänstbefattning.

Mom. 2. Om tjänstinnehavares enskilda ekonomiska förhållanden råkat i sådant skick, att fullmäktige finna hans fortsatta bestridande av tjänsten icke böra äga rum, äga fullmäktige avhålla vederbörande från tjänstgöring till dess ifrågavarande förhållanden blivit ordnade.

§ 70.

Har tjänstinnehavare genom domstols utslag blivit dömd till påföljd enligt 2 kap. 19 § strafflagen, bör han genast avhållas från tjänstgöring i riksbanken och skall, om utslaget vinner laga kraft, då skiljas från sin i riksbanken innehavande tjänstbefattning.

§ 71.

Om någon av vaktpersonalen visar ohörsamhet mot förmäns befallningar eller på annat sätt felar i tjänsten eller utom densamma förhåller sig otillbörligt, ankommer det på fullmäktige eller vederbörande kontorsstyrelse att, sedan tjänstinnehavaren lämnats tillfälle att förklara sig, avhålla den felaktige från tjänstgöring under längre eller kortare tid, med förlust av större eller mindre del av lönen, eller ock genast skilja honom från tjänsten.

§ 72.

Mom. 1. Ansökningar från personer inom riksbanken rörande arvoden utöver fastställd stat, gratifikationer, eftergifter eller avskrivningar få endast ske hos bankoutsiktet; och skola ansökningarna till fullmäktiges expedition inlämnas senast å den dag, riksdagen sammanträder, vid påföljd att de i annat fall icke varda till prövning upptagna.

Mom. 2. Över sådana av fullmäktige eller styrelse för avdelningskontor fattade beslut, som grunda sig på stadgandena i denna avdelning av regle-

mentet eller i de vid avlöningsstaten fogade bestämmelser angående statens tillämpning, kunna besvär anföras hos bankoutskottet, om detta är samlat, eller hos näst sammanträdande bankoutskott, dock vad angår beslut i ordningsmål endast i det fall, att klaganden blivit från tjänsten skild eller förklarats skyldig avstå någon del av sina löneinkomster.

Besvären skola vid äventyr av talans förlust anmälas hos fullmäktige, i frågor om befordringar senast fjorton dagar efter det beslutet blivit justerat och i andra mål senast fjorton dagar efter det klaganden av beslutet bevisligen erhållit del, den oräknad, allt före klockan tolv på dagen, varefter besvären böra till fullmäktiges expedition inlämnas sist å den dag riksdag sammanträder, dock att, där beslutet är meddelat senare än fjorton dagar före utgången av den sålunda bestämda tiden, besvären böra till bankoutskottet omedelbart ingivas innan klockan tolv å fjortonde dagen efter den, då befordringsfråga blivit justerad eller beslut i annat mål blivit klaganden delgivet.

B. Om tjänstemännen och arbetspersonalen vid Tumba pappersbruk.

§ 73.

Tumba bruks egentliga förvaltning besörjes på stället av en förvaltare, som på förordnande tills vidare av fullmäktige tillsättes.

Till förvaltarens biträde äro anställda för papperstillverkningen en verkmästare och en pappersmästare samt vid räkenskapsföröromålen och den övriga förvaltningen en bruksbokhållare och en förrådsbokhållare, vilka alla på förvaltarens förslag tillsättas på förordnande tills vidare av fullmäktige.

För bruksförvaltaren och övriga tjänstemän vid Tumba bruk gäller till efterrättelse den av bankoutskottet den 20 februari 1917 fastställda instruktion och arbetsordning.

§ 74.

Mom. 1. Tumba bruks tjänstemän tillkommande löne- och övriga förmåner äro bestämda i särskild, av riksdagen fastställd avlöningsstat.

Mom. 2. Den vid bruket anställda arbetspersonal antages och avskedas av förvaltaren, på sätt instruktionen föreskriver. För nämnda personal fastställa fullmäktige avlöning och övriga förmåner.

Jämlikt § 8 i den för bankoutskottet gällande instruktion har utskottet, på grund av under riksdagens lopp vidtagna beslut samt i noggrann överensstämmelse med de i lagen för Sveriges riksbank ävensom i lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, båda av den 12 maj 1897, fastställda grunder, upprättat och sammanfattat förestående reglemente att, intill dess anorlunda kan varda i vederbörlig ordning förordnat, tjäna till ovillkorlig efterlevnad och iakttagande; kommande dock äldre oförändrade stadganden, instruktioner och förordnanden att därjämte iakttagas, såvitt de vid förekommande särskilda fall, utan stridighet med här utstakade grunder och givna speciella föreskrifter, må kunna tjäna till efterrättelse; och böra fullmäktige besörja, att lagen angående myntbestämningen den 1 mars 1830, de ovanberörda båda lagarna av den 12 maj 1897, kungl. kungörelsen den 30 maj 1873 angående rikets mynt och om övergången till det nya myntsystemet, myntkonventionerna mellan de tre skandinaviska landen av åren 1873 och 1876 samt detta reglemente efter riksdagens slut i lika format av trycket utgivas och till salu allmänheten tillhandahållas.

Stockholm den 19 juni 1920.

På bankoutskottets vägnar:
EMIL KRISTENSSON.

Carl Törneblad.

Avlöningsstat

för Sveriges riksbank.

a) Fullmäktige:

sju fullmäktige uppbära i årligt arvode, varje	kronor	8,000: —
varförutom ordföranden åtnjuter	»	2,000: —
förste deputeraden	»	36,000: —
och två andre deputerade, vardera	»	14,000: —
samt därförutom den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid riksbankens pappersbruk	»	2,000: —

b) Tjänstpersonalen:

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Summa	Ålderstillägg till lön	Pen- sions- under- lag
	Kr.	Kr.	Kr.		Kr.
Huvudkontoret.					
1 tjänsteman i fjärde tjänstegraden	5,400	2,700	8,100	} 600 kr. efter 5 år.	} 5,600
8 tjänstemän » » »	43,200	21,600	64,800		
1 tjänsteman » tredje »	4,300	2,100	6,400	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 5,000
10 tjänstemän » » »	43,000	21,000	64,000		
1 tjänsteman » andra »	3,200	1,600	4,800	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 4,000
39 tjänstemän » » »	124,800	62,400	187,200		
Missräkningspenningar à 2,000 kro- nor åt en var av tio tjänstemän i andra tjänstegraden, vilka för- ordnas att utföra kassörsgöromål	—	—	20,000	—	—
1 tjänsteman i första tjänstegraden	2,100	1,100	3,200	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 2,800
53 tjänstemän » » »	111,300	58,300	169,600		
Missräkningspenningar à 600 kro- nor åt en första gradens tjänste- man, vilken förordnas att förestå bronsmyntkassan	—	—	600	—	—

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Summa	Ålderstillägg till lön	Pen- sions- under- lag
	Kr.	Kr.	Kr.		Kr.
1 kvinnligt biträde av högre grad	1,700	700	2,400	200 kr. efter 5 år, 200 kr. efter ytterligare 5 år och 200 kr. efter	1,800
7 kvinnliga bitraden » » »	11,900	4,900	16,800	an ytterligare 5 år; skolande av ålderstillägget 100 kr. tillhöra lön o. 100 kr. tjänstgöringspenningar.	
1 kvinnligt biträde av lägre grad	1,500	500	2,000	200 kr. efter 5 år, 200 kr. efter ytterligare 5 år och 200 kr. efter	1,600
5 kvinnliga bitraden » » »	7,500	2,500	10,000	an ytterligare 5 år; skolande av ålderstillägget 100 kr. tillhöra lön o. 100 kr. tjänstgöringspenningar.	
1 vetenskapligt biträde för vården av riksbankens mynt- och me- daljsamling, arvode	—	—	500	—	—
1 övervaktmästare, tillika brand- mästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 200 kilo- watt om året	1,900	1,050	2,950	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	2,000
1 vaktmästare, tillika vice brand- mästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 200 kilo- watt om året	1,500	850	2,350	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	1,700
1 vaktmästare	1,500	700	2,200	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter	1,600
20 vaktmästare	30,000	14,000	44,000	ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	
1 maskinist, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 200 kilo- watt om året	1,900	1,050	2,950	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	2,000
<i>Anm.</i> Av maskinistens tjänstgörings- penningar utgöra 300 kronor ar- vode för tillsyn av körporten.					
1 bitradande maskinist	1,500	850	2,350	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	1,700
1 eldare	1,500	700	2,200	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	1,600
1 förste chaufför	1,500	850	2,350	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	1,700
1 andre chaufför	1,500	700	2,200	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter an ytterligare 3 år.	1,600

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	Ålderstillägg till lön	Pensionsunderlag
	Kr.	Kr.	Kr.		Kr.
Avdelningskontoret i Göteborg.¹					
1 verkställande styrelseledamot ...	6,000	3,500	9,500	500 kr. efter 5 år.	5,600
<i>Anm. I händelse verkställande styrelseledamoten åtnjuter fri bostad, avdragas härför 1,000 kronor å lönen.</i>					
1 styrelseledamot, arvode	—	—	3,600	—	—
2 styrelseledamöter, arvoden	—	—	7,200	—	—
1 tjänsteman i tredje tjänstegraden	4,300	2,100	6,400	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	5,000
1 » » andra »	3,200	1,600	4,800		
8 tjänstemän » » »	25,600	12,800	38,400	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	4,000
Missräkningspenningar å 2,000 kronor åt en var av tre tjänstemän i andra tjänstegraden, vilka förordnas att utföra kassörsgöromål	—	—	6,000	—	—
1 tjänsteman i första tjänstegraden	2,100	1,100	3,200	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	2,800
10 tjänstemän i » »	21,000	11,000	32,000		
Missräkningspenningar å 600 kronor åt vardera av två tjänstemän i första tjänstegraden, vilka förordnas att förestå mynträskningen, resp. biträda kassören i upp- och utlåningskassan med emottagande av inbetalningar från allmänheten...	—	—	1,200	—	—
1 vaktmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk strömförbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor	1,000	750	1,750	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	1,400
1 d:o, jämte d:o d:o	1,000	750	1,750		
1 gårdskar, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk strömförbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor ...	700	600	1,300	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	1,100
1 d:o, jämte d:o d:o	700	600	1,300		

¹ Det för annan styrelseledamot än verkställande styrelseledamot bestämda arvode utgår från och med den 1 juli 1920.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	Ålderstillägg till lön	Pensionsunderlag
	Kr.	Kr.	Kr.		Kr.
Avdelningskontoret i Malmö.¹					
1 verkställande styrelseledamot ... <i>Anm.</i> I händelse verkställande styrelseledamoten åtnjuter fri bostad, avdragas härför 1,000 kronor å lönen.	6,000	3,500	9,500	500 kr. efter 5 år.	5,600
1 styrelseledamot, arvode	—	—	3,600	—	—
2 styrelseledamöter, arvoden	—	—	7,200	—	—
1 tjänsteman i tredje tjänstegraden	4,300	2,100	6,400	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	5,000
1 » i andra »	3,200	1,600	4,800		
4 tjänstemän i » »	12,800	6,400	19,200	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	4,000
Missräkningspenningar à 2,000 kronor åt vardera av två tjänstemän i andra tjänstegraden, vilka förordnas att utföra kassörsgöromål	—	—	4,000		
1 tjänsteman i första tjänstegraden	2,100	1,100	3,200	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	2,800
8 tjänstemän i » »	16,800	8,800	25,600		
1 ombudsman, arvode	—	—	2,000	—	—
1 vaktmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk strömförbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor	1,000	750	1,750	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	1,400
1 d:o, jämte d:o d:o	1,000	750	1,750		
1 gårdskar, jämte d:o d:o	700	600	1,300	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	1,100
Övriga avdelningskontor.²					
1 verkställande styrelseledamot ...	4,700	2,400	7,100	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	5,200
13 » styrelseledamöter	61,100	31,200	92,300		
1 kontorsföreståndare, tillika kamrer	4,700	2,400	7,100		
8 » » kamrerare	37,600	19,200	56,800		
<i>Anm.</i> I händelse verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare åtnjuter fri bostad, avdragas härför 800 kronor å lönen.					

¹ Det för annan styrelseledamot än verkställande styrelseledamot bestämda arvode utgår från och med den 1 juli 1920.

² Det för styrelseledamot, som icke är verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare, bestämda arvode utgår från och med den 1 juli 1920.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	Ålderstillägg till lön	Pensionsunderlag
	Kr.	Kr.	Kr.		Kr.
1 styrelseledamot, arvode	—	—	2,000	—	—
27 styrelseledamöter, arvoden	—	—	54,000	—	—
1 kontrollant, arvode	—	—	2,000	—	—
8 kontrollanter, arvoden	—	—	16,000	—	—
1 kamrer	3,400	1,600	5,000	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	4,000
13 kamrerare	44,200	20,800	65,000		
1 kassör.....	2,600	1,200	3,800	400 kr. efter 5 år, 400 kr. efter ytterligare 5 år.	3,000
22 kassörer.....	57,200	26,400	83,600		
Missräkningspenningar å 1,000 kronor åt en var av 23 kassörer	—	—	23,000	—	—
1 registrator eller bokhållare	1,900	1,000	2,900	400 kr. efter 5 år, 400 kr. efter ytterligare 5 år.	2,600
78 registratorer och bokhållare.....	148,200	78,000	226,200		
Arvoden å 700 kronor till en var av nio bokhållare, som deltaga i kassavård	—	—	6,300	—	—
Arvoden å 600 kronor åt vardera av två ombudsmän	—	—	1,200	—	—
1 vaktmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk strömförbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor ...	900	700	1,600	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	1,200
22 d:o, jämte d:o d:o	19,800	15,400	35,200		
Gemensamt för samtliga kontoren.					
Till arvoden åt extra personal samt för extra arbeten och vikariatsersättningar, förslagsanslag	—	—	120,000	—	—
					Kr.
					800
					100
Summa					300

Anm. Därest fullmäktige finna skäligt att vid avdelningskontor ersätta ledigbliven tjänst i lägsta lönegraden med kvinnlig biträdesbefattning, utgår avlöningen till sådant biträde efter enahanda grunder, som äro bestämda för kvinnliga biträden vid huvudkontoret, dock att i fråga om annat avdelningskontor än i Göteborg och Malmö lönen skall minskas med 200 kronor.

Övergångsstat.

1 ombudsman vid avdelningskontoret i Visby, fyllnad i avlöning	200
Personligt tillägg till tjänstgöringspenningarna för vaktmästaren vid avdelningskontoret i Göteborg Gustaf Alfred Hansson	100
Summa	300

Riksdagen har för åtnjutande av de avlöningsförmåner, som i avlöningsstaten äro upptagna för innehavare av ordinarie befattningar, fastställt följande

Villkor och bestämmelser:

1:o) Tjänstinnehavare vid riksbankens samtliga kontor äro skyldiga att underkasta sig icke allenast de i gällande reglemente för riksbanken, stadgar för tjänstgöringen därstädes eller eljest i vederbörlig ordning givna bestämmelser, utan ock den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en förändrad organisation av riksbanken eller eljest kan varda stadgad.

2:o) Tjänstinnehavare vid riksbankens huvud- eller avdelningskontor, med undantag av tjänstemän i fjärde graden vid huvudkontoret, kunna av fullmäktige förflyttas till tjänstgöring vid annat av riksbankens kontor mot åtnjutande av lön och tjänstgöringspenningar, ej understigande de för innehavande tjänst bestämda; ägande fullmäktige att bevilja den sålunda förflyttade ersättning för resekostnaden och annan utgift, som förflyttningen för honom kan medföra.

3:o) Med befattning i riksbanken må icke förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat.

Med befattning vid riksbankens huvudkontor eller vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö eller med befattning såsom verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid annat avdelningskontor må icke heller förenas tjänst å kommuns stat.

Ej heller må med befattning i riksbanken förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan befattning av vad slag som helst, så framt ej fullmäktige uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i riksbanken eller vara av beskaffenhet att icke lämpligen böra innehavas av befattningshavare i riksbanken, finna uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas.

4:o) Tjänstgöringspenningar ävensom i förekommande fall misräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård få uppbäras endast för den tid, befattningens innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest icke bestritt de till tjänsten hörande göromålen, utgå till den, som uppehållit befattningen.

5:o) Den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen; men den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer, eller andra särskilda uppdrag, eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar och i förekommande fall missräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård avstå så mycket av lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt.

6:o) Avlöning må ej utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunnat styrka giltigt förfall.

7:o) Därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, skall den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav.

8:o) Då innehavare av tjänst i högre grad åtnjuter semester eller hindras från tjänstgöring av sjukdom eller annat förfall, åligger det innehavare av tjänst i lägre grad — dock ej ombudsman — att efter förordnande tjänstgöra i högre grad mot åtnjutande i stället för egna tjänstgöringspenningar och i förekommande fall missräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård, vid semester av belopp motsvarande de för den högre tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar och i förekommande fall missräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård, men eljest av ersättning enligt de i mom. 4:o) och 5:o) här ovan meddelade bestämmelser.

9:o) I fråga om medgiven förhöjning av lönen efter i staten angiven tids fortsatta innehavande av befattning i samma tjänstegrad gäller för första förhöjningen, att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjuter semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och för ytterligare förhöjning, om sådan äger rum, samma villkor; under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd.

Utöver dessa föreskrifter medgives,

att för erhållande av förhöjning av lönen vid en befattning befattningshavaren må tillgodoräknas den tid, han inom riksbanken eller eljest i statens tjänst utfört arbete, som må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att å befattningen utföra; dock att, därest nämnda tid icke varit sammanhängande eller befattningshavaren under samma tid för arbetet åtnjutit vederlag, som varit mindre än i allmänhet för detsamma utgående ersättning, på fullmäktige skall ankomma att, efter särskild prövning i varje fall, avgöra, om och i vilken mån sådan tid må räknas befattningshavaren till godo; samt

att, om en befattningshavare vid tillämpning av eljest gällande bestämmelser skulle i avseende å rätt till löneförhöjning hava kommit i en förmånligare ställning, därest han befordrats till befattningen senare än som skett, befattningshavaren må tillgodoföras den eller de löneförhöjningar vid befattningen, som erfordras för att nämnda förhållande må utjämnas.

10:o) Därest kvinnligt biträde, som vid den tidpunkt, då staten träder i kraft, är anställt i riksbanken och befordras till ordinarie biträde i banken från samma tidpunkt, omedelbart före sin befordran mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet därstädes, skall biträdet äga att för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till godo den tid, biträdet utfört sådant arbete i riksbanken.

Där kvinnligt biträde med avlöning efter lägre grad, som redan intjänat andra ålderstillägget, befordras till biträdesbefattning, för vilken avlöning utgår efter högre grad, äger nämnda biträde att omedelbart komma i åtnjutande av ett ålderstillägg i sistnämnda grad.

11:o) Tjänstinnehavare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, må icke tillträda samma förhöjning.

12:o) Därest under något kalenderår tjänstinnehavare, som från förut gällande stat övergått till den nya staten, enligt sistnämnda stat i avlöning — däri inberäknade i förekommande fall missräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård — uppburit lägre belopp än det, som skulle tillkommit honom, därest han kvarstått på den äldre staten, skall han äga att enligt fullmäktiges bestämmande åtnjuta sådan fyllnad i avlöningen, att densamma kommer att uppgå till sistnämnda belopp.

13:o) Semester må årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjutas

av tjänstemännen i fjärde graden vid huvudkontoret samt i tredje graden vid huvudkontoret och avdelningskontoren i Göteborg och Malmö

ävensom av verkställande styrelseledamöter och kontorsföreståndare vid avdelningskontor under en och en halv månad;

av tjänstemännen i andra och första graderna vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö, av de vid övriga avdelningskontor anställda tjänstemännen ävensom av de kvinnliga biträdena under en månad; samt

av befattningshavare tillhörande vaktpersonalen under femton dagar.

Kassörer och andra tjänstemän, som hava sig anförtrodd kassavård, äro pliktiga att årligen begagna sig av medgiven semester.

14:o) Vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall utgår själva lönen till månadens slut.

15:o) Där kvinnligt biträde ingår äktenskap, skall hon icke vara skyldig att av sådan anledning avgå från befattningen, därest icke fullmäktige med hänsyn till befattningens behöriga uppehållande finna det nödigt.

16:o) Tjänst innehavare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande av pension erlægga pensionsavgift till årligt belopp av nedan angivna procent å det för honom gällande pensionsunderlag.

Avgiftsprocenten utgör en tiondedels procent för varje helt hundratal kronor av pensionsunderlaget, dock icke i något fall mindre än tre procent. Avgiften erlägges genom avdrag å lönen för varje månad, för vilken lön åtnjutes, och genom kontant inbetalning till riksbanken för månad, under vilken, på grund av tjänstledighet eller i följd av ådömd mistning av tjänsten för viss tid, lön ej uppbäres.

Pensionsavgifterna ingå till en särskild fond.

Rätt att återbekomma erlagda pensionsavgifter medgives allenast vid övergång till annan statstjänst, därest med inträdet i denna tjänst är förenad skyldighet att för beredande av pension erlægga retroaktiv avgift, dock ej till högre belopp än det, vartill retroaktivavgiften uppgår.

17:o) Beräkning av pension åt tjänst innehavare grundas på dels det för honom gällande pensionsunderlag, dels levnadsåldern och dels det antal år, han varit anställd såsom extra ordinarie eller ordinarie i riksbankens eller annan statens tjänst.

Vid sådan tjänstårsberäkning skall avdrag göras för tid, under vilken ledighet från tjänsten ägt rum av annan anledning än semester, sjukdom, offentligt uppdrag eller resa, som med vederbörligt tillstånd företagits till egen utbildning.

18:o) Skyldighet att från tjänsten avgå med pension till samma belopp som det för tjänsten gällande pensionsunderlag inträder för manlig

tjänstinnehavare vid uppnådda sextiofem levnadsår och trettiofem tjänstår samt för kvinnlig tjänstinnehavare vid uppnådda sextio levnadsår och trettio tjänstår, fullmäktige obetaget att, på framställning av tjänstinnehavaren, låta med avskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, dock icke i något fall längre än till fyllda sjuttio år.

Verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor, vilken är tjänsteman i riksbanken, vare, om han vid ovan för manlig tjänstinnehavare angivna levnads- och tjänstålder frånträder befattningen såsom verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare, berättigad att åtnjuta pension till samma belopp som det för honom i sådan egenskap gällande pensionsunderlag.

19:o) Manlig tjänstinnehavare, som fyllt sextio år och uppnått trettiofem tjänstår, vare, därest han efter ådagalagt välförhållande anhåller om avsked, berättigad att åtnjuta pension till belopp motsvarande tre fjärdedelar av det för tjänsten gällande pensionsunderlag. Under enahanda förutsättning vare kvinnlig tjänstinnehavare, som fyllt femtiofem år och uppnått trettio tjänstår, berättigad att åtnjuta pension med motsvarande andel av det för hennes tjänst gällande pensionsunderlaget.

Endast i händelse av bevislig oförmögenhet till vidare tjänstgöring kan pension erhållas av manlig avskedssökande, som icke uppnått sextio levnadsår och trettiofem tjänstår, eller av kvinnlig avskedssökande, som icke uppnått femtiofem levnadsår och trettio tjänstår. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjänståren allena medelst avdrag å det i första stycket av detta moment omförmälda pensionsbeloppet för varje bristande tjänstår av en trettiofemtedel för manlig och en trettiondedel för kvinnlig befattningshavare.

Överstiga däremot tjänståren trettiofem för manlig och trettio för kvinnlig befattningshavare eller åldersåren sextio för manlig och femtiofem för kvinnlig befattningshavare, ökas det i första stycket av detta moment bestämda pensionsbeloppet antingen för varje överskjutande tjänstår med en trettiofemtedel för manlig och en trettiondedel för kvinnlig befattningshavare eller ock för varje överstigande åldersår med en sextiondedel för manlig och en femtiofemtedel för kvinnlig befattningshavare. Därest båda-dera beräkningssätten kunna vinna tillämpning, användes det beräkningssätt, som utfaller förmånligast för avskedssökanden.

Pensionsbeloppet må dock icke i något fall överstiga beloppet av det för tjänsten gällande pensionsunderlaget.

20:o) Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta tjänst innehavare, som av sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, oaktat han ej anmält sig om avsked. I sådant fall äga fullmäktige att efter omständigheterna tillägga den, som avskedas, i pension ett belopp, antingen motsvarande hela det för honom gällande pensionsunderlaget, evad de föreskrivna levnads- och tjänsteåren äro uppnådda eller icke, eller ock en del av pensionsunderlaget, dock ej mindre än vad med tillämpning av bestämmelserna i nästföregående moment belöper.

Finna fullmäktige erforderligt att tidigare än i mom. 18:o) angives på pensionsstat överflytta verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor, vilken tillika är tjänsteman i riksbanken, äga fullmäktige att, såvida han under minst tio år tjänstgjort såsom verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare, enligt de i mom. 19:o) och detta moment angivna grunder beräkna pensionsbeloppet efter det pensionsunderlag, som för dylik ledamot eller kontorsföreståndare är bestämt.

21:o) Rätt till pension tillkommer ej den, som blivit från tjänsten avsatt eller för fel eller försumlighet skild från tjänsten.

Har pensionstagare blivit dömd till straffpåföljd, vilken utestänger från behörighet och rättigheter, som omförmälas i 2 kap. 19 § strafflagen, eller, i stället för avsättning, till straff enligt 2 kap. 17 § strafflagen, skola, efter det sådant beslut vunnit laga kraft, två tredjedelar av pensionen anses förverkade, och pension alltså utgå med endast en tredjedel av det ursprungliga beloppet.

22:o) Pension utgår från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten ägt rum, till och med den månad, under vilken pensionstagare avlider eller pensionsrätten eljest upphör.

23:o) Häftar pensionstagare vid tillträde av pension för oguldna pensionsavgifter, skola dessa avgifters sammanlagda belopp uttagas genom avdrag å pensionen, intilldess beloppet till fullo guldits.

24:o) Pensionsbelopp, som icke uttagits inom tre år, sedan det till betalning förfallit, vare förverkat och tillfalle pensionsfonden, dock med rätt för fullmäktige att, efter prövning av anledningen till försummelsen, medgiva beloppets utbetalning, om framställning göres därom.

Riksdagen har förklarar,

att den, som från och med eller efter den tid, då den nya staten träder i kraft, tillträder ordinarie befattning vid riksbanken, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser; samt

att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar vid riksbanken, vilka icke inom en månad efter det den nya avlöningsstaten trätt i kraft, anmäla, att de vilja övergå till den nya staten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande bestämmelser tillkommande avlönings- och pensionsförmåner.

Riksdagen har dessutom för avlöningsstaten antagit följande

Tilläggsbestämmelser

angående särskilda förmåner och ersättningar m. m.

1:o) För bestridande av tjänstgöring under semester, som åtnjutes av verkställande styrelseledamot, kontorsföreståndare eller tjänsteman vid något av bankens kontor, samt för bestridande av vikariat vid sjukdomsfall för sådan befattningshavare, äga fullmäktige samt styrelserna för vederbörande avdelningskontor att anvisa till extra ordinarie tjänstemän arvoden, uppgående för år räknat antingen till 2,100 kronor för manliga tjänstemän och 1,050 kronor för kvinnliga biträden vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt till 1,900 kronor för manliga tjänstemän och 900 kronor för kvinnliga biträden vid övriga avdelningskontor eller ock, därest den förordnade skulle i sin egenskap av extra ordinarie tjänsteman komma i åtnjutande av högre arvode, till beloppet av detta arvode; dock att om extra ordinarie tjänsteman, som erhållit förordnande att uppehålla ordinarie befattning, får uppbära med denna befattning förenade tjänstgöringspenningar, vikariatsersättningen utöver tjänstgöringspenningarna icke må överstiga för manliga tjänstemän vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö 2,100 kronor, för kvinnliga biträden vid dessa kontor 1,050 kronor, för manliga tjänstemän vid övriga avdelningskontor 1,900 kronor och för kvinnliga biträden vid sistnämnda kontor 900 kronor.

Till extra ordinarie tjänsteman, som vikarierar för kassör under dennes semester, må dessutom utbetalas mot kassörens misräkningspenningar svarande belopp för tiden i fråga samt till extra ordinarie tjänsteman, som i egenskap av vikarie för ordinarie bokhållare vid mindre avdelningskontor under dennes semester deltagar i kassavård, det belopp, som motsvarar det härför anvisade arvodet.

2:o)¹ För den tid verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor åtnjuter semester eller är av sjukdom hindrad att

¹ Detta moment i dess förändrade lydelse enligt beslut av 1920 års riksdag äger tillämpning från och med den 1 juli 1920.

tjänstgöra samt till vikarie för befattningens uppehållande förordnas befattningshavare vid annat kontor, äga fullmäktige bestämma gottgörelse till vikarien med belopp, motsvarande dennes avlöning å egen tjänst med tillägg av vad verkställande styrelseledamotens eller kontorsföreståndarens tjänstgöringspenningar överskjuta vikariens egna tjänstgöringspenningar samt däröver dagtraktamente enligt tredje klassen av gällande resereglemente.

3:o) Då vare sig annan styrelseledamot vid avdelningskontor än verkställande styrelseledamot eller kontrollant vid sådant kontor åtnjuter i reglementet medgiven kostnadsfri ledighet samt suppleant till följd därav inträder, må till denne utgå ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie styrelseledamot eller kontrollant i staten anvisade arvode.

4:o)¹ Då ordinarie befattningshavare tillhörande vaktpersonalen erhåller semester eller av sjukdom hindras att förrätta sin tjänst samt vikarie erfordras för tjänstens bestridande, äga fullmäktige att till den person, som därtill förordnas, bestämma lämpligt arvode.

5:o) Då enligt medgivande i reglementet tjänstemän över stat eller extra vaktmästare anställas, äga fullmäktige att åt dem för tjänstgöringstiden anslå lämplig avlöning, dock ej till högre belopp än begynnelseavlöningen enligt stat för jämförlig ordinarie befattningshavare, minskad med belopp, motsvarande avgift för sådan befattningshavares egen pensionering.

Utöver vad staten upptager, äga fullmäktige därjämte att, där de finna särskilda omständigheter sådant påkalla, tilldela lämpliga arvoden åt biträden inom avdelningen för riksbankens utrikes affärer.

Likaledes äga fullmäktige att anvisa nödiga medel för överinsendet över brandväsendet inom riksbankens byggnad i Stockholm, för polis- och annan bevakning, för bidrag till frukostservering under arbetstiden åt riksbankens tjänstpersonal, för tillhandahållande åt vaktmästare av lämplig uniformsbeklädnad vid tjänstgöring och åt chaufför av erforderliga uniforms- och arbetspersedlar samt för biträde vid värmelednings skötande ävensom att dels till vaktmästare vid huvudkontoret anvisa de särskilda arvoden för postbefordran och inkasseringssupdrag samt för tjänstgöring vid brandanstalterna, som fullmäktige finna skäliga, dels ock, när fullmäktige därtill finna skäl, tilldela chaufförerna lämpliga premier för sparsamhet med förbrukningsartiklar och god skötsel av materielen.

6:o) Vid förflyttning av extra ordinarie tjänsteman från ett kontor till annat äga fullmäktige att bevilja den sålunda förflyttade ersättning för

¹ Detta moment i dess förändrade lydelse enligt beslut av 1920 års riksdag äger tillämpning från och med den 1 juli 1920.

reskostnaden och annan utgift, som förflyttningen kan medföra för den transporterade.

7:o) Såsom bidrag till utländska studieresor för riksbankens tjänstemän äga fullmäktige att av förslagsanslaget till extra personal m. m. årligen använda ett belopp av högst 2,000 kronor.

8:o) Vid skada till följd av olycksfall i arbete skall envar, som är anställd i riksbankens tjänst eller för dess räkning utför arbete och enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 är att anse såsom arbetare, vara berättigad att, i den mån han eller hon icke på grund av gällande stadganden för riksbankens personal kommer i åtnjutande av förmåner, motsvarande nämnda lags bestämmelser, av riksbanken utfå det felande; och skola vid inträffande olycksfall i arbetet bestämmelserna i samma lag i tillämpliga delar tjäna till efter rättelse.

Stat

för Tumba bruks tjänstemän.

Förvaltaren, lön	kronor 6,000: —	
tjänstgöringspenningar	» 3,000: —	kronor 9,000: —
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 1,000 kronor.		
20 famnar ved samt trädgårdar, innehållande 49,37 ar, och åkerjord, » 1,45 hektar.		
Verkmästaren, lön	kronor 3,000: —	
tjänstgöringspenningar	» 1,500: —	» 4,500: —
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 500 kronor.		
16 famnar ved samt trädgård, innehållande 23,14 ar, och åkerjord, » 13,88 »		
Pappersmästaren, lön	kronor 2,200: —	
tjänstgöringspenningar	» 1,000: —	» 3,200:
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 400 kronor.		

12 famnar ved samt trädgård, innehållande 11,187 ar, och åkerjord, » 16,97 »			
Bruksbokhållaren, lön.....	kronor 2,200: —		
tjänstgöringspenningar	» 1,000: —	kronor 3,200: —	
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 400 kronor.			
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 9,71 ar, och åkerjord, » 7,09 »			
Förrådsbokhållaren, lön	kronor 1,200: —		
tjänstgöringspenningar	» 600: —	» 1,800: —	
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 200 kronor.			
6 famnar ved samt trädgård, innehållande 5 ar, och åkerjord, » 7,25 ar.			
Skolläraren, lön.....	kronor 500: —		
tjänstgöringspenningar	» 150: —		
arvode för söndagsskolan	» 150: —	» 800: —	
jämte 8 famnar ved.			
Läkaren, arvode.....		» 1,200: —	

Anmärkning 1. Veden skall bestå av blandad tall och gran.

Anmärkning 2. Till förvaltaren vid Tumba bruk civilingenjören Johannes Westergren utgår enligt 1918 års riksdags beslut ett personligt lönetillägg å tre tusen kronor årligen, räknat från och med den 1 juni 1918, under villkor att han förbinder sig att icke uppsäga sin befattning inom fem år från nämnda dag.

Tilläggsbestämmelse.

Vid skada till följd av olycksfall i arbete skall envar, som är anställd i brukets tjänst eller för dess räkning utför arbete och enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 är att anse såsom arbetare, vara berättigad att, i den mån han eller hon icke på grund av gällande stadganden för tjänstpersonal och arbetare vid Tumba bruk kommer i åtnjutande av förmåner, motsvarande nämnda lags bestämmelser, av riksbanken utfå det felande; och skola vid inträffande olycksfall i arbetet bestämmelserna i samma lag i tillämpliga delar tjäna till efterrättelse.
